

# Tilsynsrapport



## Skovbørnehaven 2022

# Tilsynsrapport

## Skovbørnehaven 2022

### Indhold

Formål og det pædagogiske grundlag for tilsyn .....	3
Metoder .....	3
Praksisbeskrivelse .....	5
Vurdering af kvaliteten i Skovbørnehaven på baggrund af datarapporten .....	6
Generelle oplysninger om institutionen og tilsynsbesøget.....	6
Overordnede vurdering af kvaliteten i Skovbørnehaven.....	6
Strukturel kvalitet .....	7
Proceskvalitet.....	8
Resultatkvalitet .....	19
Udvalgte udviklingspunkter .....	21

## Formål og det pædagogiske grundlag for tilsyn

Denne tilsynsrapport er blevet til på grundlag af Norddjurs Kommunes grundlag for tilsyn i kommunale- og private institutioner, dagplejer og pasningsordninger. Visionen i dette grundlag er "Kvalitetsudvikling gennem tilsyn", og følgende todelt formål er på den baggrund udgangspunkt for både tilsynsbesøg, udviklingsmøde og tilsynsrapporten.

- Tilsynet har en kontrolfunktion og skal sikre, at dagtilbuddene praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og med de mål og rammer der er fastsat af Kommunalbestyrelsen
- Samtidigt har tilsynet en udviklingsfunktion og skal bidrage til at skabe udvikling i det enkelte dagtilbud samt på tværs af alle dagtilbud i Norddjurs Kommune

Grundet overstående mål afvikles tilsynene derfor gennem følgende 5 iagttagelsespunkter:

- Dagtilbudsloven og de tilhørende bekendtgørelser
- Den styrkede pædagogiske læreplan
- Norddjurs Kommunes relevante politikker:  
Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion  
Politik for it og læring
- Norddjurs Kommunes relevante handleplaner:  
Handleplan for sprogvurdering og sprogstimulering  
Handleplan for sansemotorisk og bevægelse.
- Den lokale læreplan – udarbejdet lokalt i den enkelte institution. I sammenhæng med læreplanen udpeger institutionen selv et eller flere iagttagelsespunkter, som de finder relevant for tilsynet.

De 5 iagttagelsespunkter er fundament for formålsformulering for dagtilbud, som lyder:

**§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.**

Iagttagelsespunkterne fastsætter en forpligtende ramme for mål og kvalitet i forhold til arbejdet med formålsformuleringen. Derfor skal den tilsynsførendes vurderinger af kvalitet hente sine begrundelser heri, og ligeledes skal rammen være retningsvisende for den pædagogiske udvikling.

## Metoder

For at imødekomme tilsynets formål er tilsynet bygget op omkring følgende tre tilsynsformer.

### **Tilsyn og udvikling gennem refleksion – den tilsynsførendes praksisbeskrivelse**

Formålet med denne tilsynsform er at beskrive praksisformers kompleksitet og dilemmaer, så fagprofessionelle mv. får mulighed for refleksion og drøftelse i forhold til de visioner, mål og kvalitetsstandarder, der er rammesat igennem overstående iagttagelsespunkter.

### **Tilsyn og udvikling gennem kvalitative og kvantitative data – data som den tilsynsførende indsamler gennem observationen, data indhentet fra databaser og gennem interviews**



Formålet med denne tilsynsform er at konkretisere kvalitet og undersøge resultater i forhold til de visioner, mål og kvalitetsstandarder, som er rammesat igennem ovenstående iagttagelsespunkter. Ligeledes er formålet at følge progression.

**Tilsyn og udvikling gennem dialog – samtale mellem den tilsynsførende, ledelsen og medarbejder (og evt. forældrepræsenter) om det pædagogiske arbejde på baggrund af de to overstående tilsynsformer.**

Formålet med denne tilsynsform er at understøtte udviklingen og forbedring af det pædagogiske arbejde inden for rammen af ovenstående iagttagelsespunkter.

## Praksisbeskrivelse

Lågen ind til skovbørnehaven er dekoreret med farvede grankogler og pinde - i alle farver. Det regner, men det betyder ikke noget i en skovbørnehave. Man er ude i alt slags vejr, men inden jeg går på legepladsen, går jeg lidt rundt i institutionens bygninger. Jeg ved, at der er afsat midler til at bygge en ny institution, og det er vist godt, også selv om det er en skovbørnehave, hvor livet primært leves udenfor.

Jeg er ikke i tvivl om institutionens profil. Da jeg går ud mod døren til legepladsen, ser jeg et stort glasskab, hvor alverdens naturfund er udstillet. Alt fra fuglreder til små sten. En voksen fortæller mig, at naturfund, som kan gå i forrådnelse, ind i mellem udstilles i glas med sprit, så det kan bevares længere.

### Mobile læringsrum - spontane og planlagte - en bevidst pædagogiske strategi?

Nogle børn sidder under halvtaget og er ved at klippe møller, der skal sættes på pinde og afprøves i vinden. Der er snak om vind og blæst. Andre leger på for enden af halvtaget, hvor vandet løber ud fra tagrenden. Her er opstået en stor muddervandpyt, som danner ramme om en gruppe børns spontan leg.

En voksen fortæller, at de i Skovbørnehaven er optaget af at lære børnene at udforske naturen. De voksne øver sig derfor i ikke at give børnene svarene, men netop at lade børnene eksperimentere, udforske og hjælpe dem med selv at finde hen til svaret. Det fornemmes tydeligt. Kommunikationen mellem børn og voksne er båret af spørgsmål. Ikke kun der under halvtaget, hvor der klippes møller, og det drøftes, at vandet fra regndråberne måske er årsag til at møllerne har svært ved at dreje rundt, det observeres også senere, da en dreng ikke kommer op til samling, da klokken ringer. Den voksne henvender sig til drengen: "Kan du høre klokken ringer?". Drengen svarer ja, men bliver siddende med spand og skovl ved vandpytten. Den voksne fortsætter spørgsmålene. "Kan du huske, hvad klokken betyder?". Drengen svarer nej, og bliver fortsat siddende. Pædagogen går hen til drengen og roligt siger hun: "Det betyder jo, at vi skal samles ved bordet". Drengen rejser sig og går med over til bordet. Spørgsmål som pædagogisk guidning fortsætter, da børnene senere er på tur efter edderkopper i det forbudte område. "Hvad er det, som vi har fundet her?", "Hvor mange ben har den?" osv. Eller da det drøftes hvad forskellen er på en frø og en tudse. Bestemmelsestavler og digitale apps tages i brug, når naturen udforskes. Sjældent har jeg set læringsrum poppe op her og der og alle vegne. Situationer gribes og læringsrummene opstår spontant såvel som planlagt. Læringsrum kan være mobile, stationære, spontane og planlagte. Det ses i praksis her i Skovbørnehaven. Mon det netop er Skovbørnehavens forståelse af læringsmiljø? Mon denne udfoldelse af læringsmiljøer i mange former er bevidst eller ubevidst praksis? En ting er sikker: Det er god praksis.

### Ingen kan lære alt på sammen tid - men man kan lære at lære.

Da vi kommer til madpakketid, skal den ene gruppe ind og spise. Det er ikke almindelig procedure, men det blæser, der hvor de plejer at sidde og spise. En dreng er gået ind for at hjælpe med at dække bord. Døren smækkes op og han råber højt: "Birgitte - KOM, der er virkelig noget du skal se". Både Birgitte og os andre kommer hen til døren og kigger ind. En kæmpe edderkop kravler på gulvet. Som en gruppe forsker drøftes det frem og tilbage om edderkoppen kan bide, eller om drengen kan løfte den op i hænderne. Da det går op for ham, at der er risiko for edderkoppebid, siger han: "Så skal jeg ikke nyde noget", og han ender med kost og fejebakke, hvorefter edderkoppen slippes løs i det fri. De andre børn kommer ind. Lydniveauet er højt, og en voksen siger: "Vi er gode til at være ude, men der et udviklingspotentiale i at være inde". Man kan ikke lære alt på samme tid, og med den fornemme praksis, som jeg har været vidne til hele formiddagen, hvor læringsrum har åbnet og lukket sig spontant såvel som planlagt som perler på en sno, er jeg på ingen måde bekymret for en urolig middagsstund. For en af de vigtigste læringsstrategier understøttes i Skovbørnehaven - her lærer børnene nemlig at lære. De lærer at stille undrende spørgsmål, eksperimenter og udfordre. Jeg går forbi gruppen, som sidder ude under halvtaget og spiser. De her sat afslapningsmusik på udehøjtalerne, og der er der faldet ro over flokken.

Jeg lukker lågen til Skovbørnehaven. Mit hår er vådt og mit tøj fugtigt, men jeg er varm i kinderne og fuld af beundring og fascination over naturens og ikke mindst pædagogers mange finurligheder og kreative løsninger på livets udfordringer.

## Vurdering af kvaliteten i Skovbørnehaven på baggrund af datarapporten

På baggrund af EVA's afgrænsning af begrebet kvalitet i dagtilbuddet er rapporten kategoriseret under tre former for kvalitet:

- Strukturel kvalitet (omhandler de forhold den pædagogiske praksis arbejder indenfor f.eks. de fysiske rammer)
- Proceskvalitet (omhandler det pædagogiske arbejde, samarbejdsformer mv. f.eks. interaktion og kommunikation)
- Resultatkvalitet (omhandler graden af børnenes progression inden for en given periode)

Høj strukturel kvalitet og høj proceskvalitet fører til høj resultatkvalitet.

Alle relevante mål, som er rejst gennem ovenstående iagttagelsespunkter, er kategoriseret under de tre former for kvalitet. Under hvert mål følger en statusvurdering. Data, som er produceret gennem de tre tilsynsformer, er grundlaget for statusvurderingerne. Af læsevenlighed indgår der kun ganske lidt rå-data i tilsynsrapporten. Den øvrige data kan i et vist omfang indhentes ved henvendelse til den tilsynsførende.

## Generelle oplysninger om institutionen og tilsynsbesøget

Dato for tilsynsbesøget: d. 26.9.22

Navnet på den tilsynsførende: Ina Rathmann

Institutionens navn: Skovbørnehaven

Institutionsleder: Anne Mette Holm

Institutionsejer: Kommunal

Institutionens adresse: Ydesvej 3. 8500 Grenaa.

Personaler tilstede på tilsynsdagen: 7

Antal børn tilstede på tilsynsdagen: 50

## Overordnede vurdering af kvaliteten i Skovbørnehaven

På baggrund af statusvurderingerne som er udfoldet i denne rapport under de tre afsnit strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultatkvalitet er følgende overordnede vurdering af kvaliteten blevet til:

**Det vurderes, at personalets pædagogiske arbejde fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Derimod har institutionen udfordringer i forhold til understøttelse af børnenes trivsel - og læringsmuligheder gennem det fysiske miljø. Institutionens fysiske forhold skal derfor i den kommende tid reetableres.**

Det betyder, at både inde- og udemiljøet skal forbedres. Personalet har gode forudsætninger og gode overvejelser i forhold til den kommende proces, og på udviklingsmødet d. 3.10.22 blev temaet "Det gode læringsmiljø" foldet ud. Tilsynsrapporten understreger, at personalet igennem det pædagogiske arbejde dagligt etablerer spontane såvel som mere planlagte læringsrum i dagligdagen i Skovbørnehaven. Derfor skal det kommende arbejde stå på skuldre af denne professionelle pædagogiske kultur og følgende fokus er udvalgt som afsæt for arbejdet.

- Vi vil sætte fokus på, hvordan vi bevæger os fra at være en skovbørnehave til at være en naturbørnehave.

- Vi vil arbejde med etablering af udemiljøer med fokus på understøttelse af læreplanstemaerne. Bl.a. i den sammen vil vi bruge evalueringstrekanten, som afsæt for vores arbejde

## Strukturel kvalitet

### *Personale*

Antal pædagoger: 4 (fuldtid) + 1 studerende (deltid)  
Antal pædagogiske assistenter: 3 (fuldtid) + 1 studerende (deltid)  
Antal pædagogmedhjælper: 0  
Antal sygedage: ikke oplyst

### *Normering*

Antal børn i alt: 50  
Antal vuggestuebørn: 3  
Antal børnehalebørn: 47  
Antal børnehavegrupper: 2  
Antal vuggestuegrupper: 0

Minimumsnormeringer (Dette forhold undersøges først når lovkravet træder i kraft i 1. januar 2024)

Overholdelse af minimumsnormeringen:

1 pædagogisk personale til 3 vuggestuebørn  
1 pædagogisk personale til 6 børnehalebørn

### *Inventar, møbler og materialer i institutionen*

Pædagogiske mål:

Børn i dagtilbuddet skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

§7 stk. 3 i dagtilbudsloven

#### **Vurdering:**

Der er afsat midler i budgetaftalen 2022 til etablering af nye bygninger til Skovbørnehaven. Der betyder, at institutionen står overfor indretning af et nyt indemiljø. Skovbørnehaven bruger ikke institutionens bygninger i samme omfang som andre institutioner, da udeområderne danner ramme om institutionens hverdagsliv. Dog bør der i etableringen af de nye bygninger overvejes, hvordan indemiljøet i højere grad end i dag kan understøtte børnenes mulighed for trivsel og læring

### *Tilgængelig plads (inde)*

**Mål:**

Der skal være 3 m<sup>2</sup> frit gulv pr. barn i vuggestuen og 2m<sup>2</sup> frit gulv pr. barn i børnehaven  
Bygningsreglementet

**Vurdering:**

Det er tvivlsomt om institutionen, som den står i dag, lever op til kravet om 2m<sup>2</sup> frit gulvareal til et børnehavebarn.

### *Indretning af legepladsen*

**Pædagogiske mål:**

Børn i dagtilbuddet skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

§7 stk. 3 i dagtilbudsloven

**Vurdering:**

Skovbørnehaven ligger omgivet af træer. Det betyder, at legepladsen nærmest er en lille skov. Mellem træerne er der naturlige åbninger, hvor der er plads til at samle børnene til leg og fælles aktiviteter. Ud fra hver stue, er der en overdækket terrasse, hvor der er borde og børnenes garderobesrum/knager med navne. Ligeledes hænger der bestemmelsestavler, billeder mv., som understøtter nysgerrighed og læringsmuligheder. På udviklingsmødet blev institutionens udemiljø drøftet. I forbindelse med reetablering af nye bygninger skal institutionens udemiljø også gentænkes. Derfor blev læringsrum spontan såvel som stationær i form af interesseområder drøftet på mødet. Disse drøftelser har været afsæt for institutionens udvælgelse af udviklingspunkter.

### *Hygiejne*

Der forekommer ingen mål på dette område, men i forbindelse med corona, er der sat ekstra midler af til rengøring.

**Vurdering:**

Der vaskes hænder med guidning og hjælp af de voksne inden frokost.

### Proceskvalitet

### *Alsidig personlig udvikling*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Alsidig personlig udvikling":



1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

§ 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

#### Vurdering:

Der var en tryk og anerkendende kultur i Skovbørnehaven. Skovbørnehaven er med i projektet "Mikroforskning". Det betyder, at nysgerrighed og miniforskning er udgangspunktet for det pædagogiske arbejde i Skovbørnehaven. De voksne understøtter barnet i undersøgelse og gennemspørgsmål guides barnet frem til selv at finde svar. Denne pædagogiske tænkning blev italesat af personalet på tilsynsdagen og viste sig tydeligt i observationer fra dagen. Nysgerrighed og undersøgelse er vigtige elementer i en læringsproces. Begge elementer understøttes i det pædagogiske arbejde i Skovbørnehaven, hvorved der skabes gode muligheder for læring. Vigtigt er det at understrege, at der ikke kun skabes mulighed for konkret læring, men at denne pædagogiske tilgang også understøtter udviklingen af en af de vigtigste læringsstrategier, nemlig bevidsthed om egen læring (at lære at lære). Børn som etablerer forståelse for egen læring, øger muligheden for læring i forhold til børn, som ikke forstår sin egen læringsproces.

### *Social udvikling*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Social udvikling":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

**Vurdering:**

Der hænger plakater med børn som udtrykker forskellige følelser. På den baggrund ses der tegn i det fysiske miljø i forhold til en bevist understøttelse af den social udvikling. Der blev på tilsynsdagen observeret flere situationer, hvor børn grundet uhensigtsmæssige sociale processer endte i udsatte positioner. I disse situationer arbejdede de voksne sammen om at hjælpe børnene ud af de udsatte positioner og få processerne genetableret og sat på rette vej. Hvorvidt understøttelsen skabte mulighed for social læring, eller om der blot var tale om indgribende arbejde, som skabte et bedre trivselsmiljø, er svært at vurdere ud fra observationerne på tilsynsdagen, men drøftelser på udviklingsmødet understreger, at det er bevidst pædagogisk praksis, hvor der fokus på den sociale læring. Drøftelserne understreger ligeledes, at der er blik for differencering og børn med særlige behov. På den baggrund vurderes det, at både det fysiske miljø og den pædagogiske praksis understøtter børnenes mulighed for både trivsel og social udvikling.

### *Kommunikation og sprog*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Kommunikation og sprog":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

**Vurdering:**

Som nævnt før var der på tilsynsdagen en anerkende og nysgerrig kultur i Skovbørnehaven. Dette afspejler sig ikke kun i adfærd, men også i kommunikationen gennem de åbne spørgsmål og samtaler mellem børn og voksne, som åbner sig og folder sig ud i forhold til hin og hint. Herudover blev der observeret pædagogisk praksis, hvor en voksen, var særlig opmærksom på sin kommunikation med et barn, som kommunikativt var udfordret. Skovbørnehaven er en del af projektet READ og Bogglad.

Det vurderes, at læreplansteamet bevidst understøttes gennem det pædagogiske arbejde. Muligvis kunne det fysiske miljø understøtte teamet bedre.

**Bemærk særligt for dette læreplanstema: § 11.** Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Antal sprogvurderinger: Det præcise antal er ikke opgivet.

Forklaring i forhold til antal: I Skovbørnehaven laves der sprogvurderinger, når der opstår nysgerrighed i forhold til at forstå barnets sproglige udgangspunkt bedre. Det er vigtigt, at vurderingerne ikke først laves, når der er årsag til bekymring, da det ifølge institutionens pædagogiske grundlag kan være for sent.

## *Krop, sanser og bevægelse*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Krop, sanser og bevægelse":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops og bevægelses glæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

**Bemærk særligt for dette læreplanstema:** Handleplan for sansemotorik og bevægelse I Norddjurs kommune

### **Vurdering:**

I Skovbørnehaven forgår det mest af dagligdagen udenfor. Skovområdet på legepladsen og rundt om institutionen udfordrer både den finmotoriske og grovmotoriske udvikling. Børnene er ofte på ture, hvor der vandres i den kupe-rede skov, hvor der findes insekter, bær mv. Børnenes motoriske udvikling og forståelse af kroppen understøttes derfor naturligt igennem den grundlæggende pædagogik, som er til stede i Skovbørnehaven. Herudover forekommer der også mere tilrettelagt pædagogisk praksis som har til formål at understøtte dette læreplanstema. F.eks. ture til den lokale hal.

Det vurderes, at dette læreplansteam understøttes såvel i det fysiske miljø, som i det pædagogiske arbejde.

## *Natur, udeliv og science*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Natur, udeliv og science":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

§ 11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

**Vurdering:**

Skovbørnehaven er i sin fysiske indretning og såvel i det pædagogiske fundament etableret med afsæt i dette læreplansteam. Institutionen er som tidligere nævnt med i projektet "Mikroforskning" hvor læreplanstemaet natur, udeliv og science er omdrejningspunktet for forskning. Alle aktiviteter, som blev observeret på tilsynsdagen, understøttede dette tema. Det vurderes, at dette læreplanstema er stærkt understøttet i Skovbørnehaven.

### *Kultur, æstetik og fællesskaber*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Kultur, æstetik og fællesskab":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

**Vurdering:**

Der var ikke direkte understøttelse af dette læreplanstema på tilsynsdagen, men udstilling af diverse børneproducerede produkter, viser at kreativ udfoldelse forekommer. På udviklingsmødet blev temaet drøftet, og drøftelserne bekræfter, at arbejdet med kreative udfoldelse og kendskab til forskellige materialer understøttes bevidst i det pædagogiske arbejde omend det ikke var til stede på tilsynsdagen.

Bevidsthed om kulturelle forskelle opstår, når børn med anden etnisk baggrund er en del af børnegruppen i Skovbørnehaven, men der arbejdes ikke bevidst eller direkte med kulturel forståelse. Drøftelser på udviklingsmødet øgede fokus på dette område.

Det vurderes at læreplansteamet understøttes, men at fokus på den kulturelle forståelse kan øges.

### *It og teknologi*

Pædagogiske mål:

Alle børn og unge i Norddjurs Kommunes dagtilbud, SFO og skoler skal opleve, at digitale læremidler er en nødvendig og integreret del af deres læring, og at disse bidrager til deres faglige, personlige og sociale udvikling.

Visionen har fokus på:

- at styrke børnenes faglige, social og personlige udvikling.
- at sikre, at børnene bliver informations- og mediekompetente, så de kan forholde sig kritisk til mængden af og indholdet i de informationer, som nutidens medier stiller til rådighed.
- at ny teknologi anvendes til videndeling, samarbejde og innovation.
- at sikre, at børnenes kompetencer som brugere af it og ny teknologi i fritiden inddrages i skoler, SFO og dagtilbud.

- at it og ny teknologi anvendes til at fremme inklusionsindsatsen.

Hentet fra politikken for it og læring i Norddjurs Kommune

**Vurdering:**

I Skovbørnehaven bruges teknologisk understøttelse aktivt i forbindelse med bestemmelse af dyr, planter, bær, frugter mv. Der tales med børnene om at bestemmelse på appen ikke er den eneste måde til at søge viden. Bestemmelsetavlerne, bøger osv. kan også bruges og/eller supplere med viden.

Det vurderes, at der anvendes teknologiske redskaber i det pædagogiske arbejde. Tilmed tales der med børnene om kildekritik (selvfølgelig afstemt med aldersgruppen), hvilket betyder, at teknologien ikke kun anvendes, men at de voksne også understøtter børnenes refleksion over anvendelsen af dem.

### *Børn i udsatte positioner*

Pædagogiske mål:

Alle børn oplever, at de har mulighed for at være aktive og ligeværdige deltager i fællesskaber i skole- og dagtilbud, hvor de bliver set, lærer, trives, deltager – og tør livet.

Fagprofessionelle, forældre og andre betydningsfulde voksne for barnet har en forpligtigelse til at samarbejde om en tidlig indsats. For at sikre barnets trivsel og udvikling

s. 5 i politikken "Fællesskaber for alle – politik for tidlig indsats og inklusion"

**Vurdering:**

Jf. teamet "Social udvikling" viser både observationer fra tilsynsdagen og drøftelser fra udviklingsmødet, at der er blik for børn i udsatte positioner. Ligeledes arbejdes der pædagogisk på at hjælpe sociale processer på veje, så der skabes hensigtsmæssig positioneringsmuligheder for børnene.

Det vurderes, at der er blik for og tydelig pædagogisk bevist understøttelse i forhold til børn i udsatte positioner.

### *Barnets perspektiv*

Pædagogiske mål:

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og **hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.**

§7 stk. i dagtilbudsloven

Alle børn skal opleve, at de har en god relation til de fagprofessionelle, hvor de føler sig set og hørt.

S. 11 i Politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion

**Vurdering:**

Jf. overstående viser observationer og samtaler fra udviklingsmødet at barnets perspektiv både søges og bruges i det pædagogiske arbejde. Flere observationer fra tilsynsdagen viser, at børnene anerkendes og forstås fra deres perspektiv, og at det pædagogiske arbejde tilrettelægges og justeres i forhold hertil. Dels med henblik på trivsel, men også i forhold til udvikling og læring.

### *Demokrati og medbestemmelse*

Pædagogiske mål:

Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund

Dagtilbudsloven § 7 stk. 4

**Vurdering:**

Jf. vurderingen i forhold til arbejdet med barnets perspektiv er der gode betingelser for demokratisk dannelse. Endvidere var der i forbindelse med samling og andre hverdagsituationer understøttelse af konkrete færdigheder som at lytte, vente på tur, udtrykke sig osv. Der er noget, der tyder på at denne pædagogisk praksis mere båret af pragmatiske tænkning end af bevist understøttelse af demokratisk dannelse.

Det vurderes, at der sættes gode betingelser for børnenes medbestemmelse og oplevelser af demokratiske fællesskaber, men det pædagogiske arbejde kunne muligvis være mere bevidst orienteret mod demokratisk dannelse.

### *Leg*

Pædagogiske mål:

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, **hvor legen er grundlæggende**, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

§7 dagtilbudsloven

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. **Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes**, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

**Vurdering:**

På tilsynsdagen var der skabt gode muligheder for børns spontane leg. Der blev ligeledes i igangsat fælles lege, sangleg og andre aktiviteter med legende aspekter. Forholdet mellem leg og læring blev foldet ud på udviklingsmødet og i den forbindelse blev det drøftet, hvordan personalet aktivt kan deltage og understøtte børnenes leg.

Det vurderes, at legen understøttes i Skovbørnehaven, og at den inddrages i det pædagogiske arbejde. Drøftelserne fra udviklingsmødet har sat øget fokus på understøttelse af leg på legepladsen, og danner bl.a. udgangspunkt for institutionens udvælgelse af udviklingspunkterne.

### *Den pædagogiske lærerplan*

**Mål**

Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. I aldersintegrerede daginstitutioner kan der udarbejdes én pædagogisk læreplan under hensyn til aldersgrupper.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag, de 6 læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det skal fremgå, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse på tværs af de 6 læreplanstemaer.

Det skal endvidere fremgå af planen, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner.

Det skal desuden fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene, inddrager lokalsamfundet og etablere overgange til børnehaveklassen.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde.

Kommunalbestyrelsen skal (gennem tilsynet) sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 2-8

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og for at sikre, at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves inden for rammerne heraf. Lederen af dagtilbuddet er endvidere ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

## Dagtilbudsloven § 9

### Vurdering:

Der er udarbejdet en læreplan efter overstående krav og rammer. Læreplanen er ligeledes tilgængelig på institutionens hjemmeside. Læreplanen bruges som grundlag for arbejdet i Skovbørnehaven.

## Evalueringskultur

### Mål:

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål, som er fastsat i medfør af § 8, stk. 9, herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen efter stk. 2, 2. pkt.

## Dagtilbudsloven § 9 stk. 2-3

### Vurdering:

Det pædagogiske arbejde evalueres i Skovbørnehaven. På udviklingsmødet blev forholdet mellem evaluering på pædagogiske møder versus evaluering i hverdagen drøftet. Der er en naturlig evaluering i hverdagen i Skovbørnehaven, men præsentation af evalueringstrekanten med spørgsmålene: HVAD skal læres? HVEM skal lære det og HVORFOR og HVORDAN synliggjorde og tydeliggjorde den eksisterende naturlige evalueringskultur og skabte fælles forståelse for den evalueringskultur, der er til stede i institutionen. Brugen af trekanten er et direkte mål i udviklingsåret.

## Intern samarbejde herunder Fælles pædagogiske metoder – ICDP og/eller andre

### Anvendelse mål:

Vi anvender de 8 samspilstemaer for et godt samspil fra trænings – og forebyggelsesprogrammet ICDP. Vi sikrer, at nye medarbejder i kommunen har kvalifikationer til at anvende principperne fra ICDP eller lignende.

S. 9 i Politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion

Alle børn skal opleve, at de fagprofessionelle omkring dem har en sammenhængende tilgang til læringsmiljøet

S. 11 i Politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion



**Vurdering:**

Personalet i Skovbørnehaven arbejder sammenstemt. Materialet "Mikroforskning" er pædagogisk grundlag for arbejdet med udeliv, men også en tilgang, som understøtter de øvrige læreplanstemaer. Undersøgende og nysgerrighed er derfor et fælles afsæt for personalet i Skovbørnehaven. Herudover er der i alle institutioner i område Grenå en ICDP-vejleder. Vejlederne mødes jævnligt i et områdenetværk, som har til formål at skabe mulighed for drøftelser og udvikling af ICDP-praksis.

### *Samarbejde med forældre*

**Mål:**

Dagtilbud **skal i samarbejde med forældrene** give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst

Dagtilbud skal i samarbejde **med forældrene** sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde **med forældre** og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbudsloven §7 stk. 2 og stk. 5

Vi afholder forældresamtaler med alle forældre til børn i alderen 0-6 år i forbindelse med overgange og udviklingsperioder, og vi inddrager sundhedsplejen i overgangen fra hjem til dagtilbud.

S. 17 i politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion

**Vurdering:**

Personalet oplever samarbejdet med forældrene positivt. Forældrene inviteres ind og betragtes som vigtig samarbejdspartner.

Bestyrelsen er en fælles bestyrelse for hele dagtilbuddet, hvilket betyder at de tager sig af de overordnede strategier for hele område Grenå. Så det er forældrerådet som personalet og de øvrige forældre samarbejder med i hverdagen, og forældrerådet som byder sig aktivt til i forhold til diverse arrangementer ol. I det kommende arbejde med genetablering af Skovbørnehaven skal forældrene have en aktiv og betydningsfuld rolle.

### *Samarbejde med Børnehave og/eller skole*

**Mål:**

Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og **skole** sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbudslovens §7 stk. 5

Personale fra dagtilbud ledsager børn med særlige behov ved overgang fra dagtilbud til tidlig SFO, så barnet sikres en tryk skolestart.

S. 17 i politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion

**Vurdering:**

Der er etableret et kommunalt samarbejde med skolerne i forbindelse med "Alle børn er gode til noget". I dette projekt møder førskolebørn en skoleven fra 3. kl. I Skovbørnehaven betragtes dette samarbejde og det konkrete projekt som et vigtigt element i overgang fra børnehave til skole.

Endvidere besøges skolerne inden skolestart og der afholdes overleveringsmøder med lærerne.

### *Samarbejde med forvaltningen*

Mål:

De fagprofessionelle i kommunale institutioner modtager årligt vidensoplæg fra Trivsel og Læring eller andre

S. 13 i politikken Fællesskaber for alle – politikken for tidlig indsats og inklusion

Vi anvender SOS-modellen på netværksmøder

S. 9 i politikken Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion

Trivsel og Læring understøtter institutionens arbejde med kerneopgaven bl.a. gennem SPGs arbejde, sprogvejlederne og fysioterapeuternes arbejde

**Vurdering:**

SOS modellen anvendes til netværksmøder. Ellers intet at bemærke.

### *Samarbejde med andre interessenter*

Mål:

Skoletjenesten og Naturfagsnetværket vil tilrettelægge forløb om natur, biodiversitet og bæredygtighed – herunder "Bevæg dig for livet" og "Alle børn skal med"

S. 13 i Politikken Fællesskaber for alle – politik for tidlig indsats og inklusion

**Vurdering:**

Der er etableret samarbejde med biblioteket bl.a. gennem projekt Bogglad. Endvidere er der samarbejde med skoletjenesten, Museum Østjylland og De grønne spirer.

## *Institutionens selvvalgte iagttagelsespunkt(er)*

Mål:

Struktur og rollefordeling i forhold til komplekse pædagogiske praksis

### **Vurdering:**

På tilsynsdagen blev der observeret samarbejde mellem personalerne, når der opstod kompleks praksis. Den ene tog over for den anden, og der var en stemning og interesse for at hjælpe hinanden. På udviklingsmødet blev forholdet berørt i forbindelse med evalueringstrekanten. Det blev gjort klart at samarbejde, som har afsæt i en fælles forståelse af HVAD, HVEM, HVORDAN og HVORFOR, sætter gode betingelser for at godt samarbejde.

## Resultatkvalitet

Jf. den styrkede pædagogiske lærerplan står dagtilbudsområdet står overfor en større udvikling, hvor **visionen er at alle fagprofessionelle arbejder evaluerende<sup>1</sup> sammen om at løfte kerneopgaven med det formål at stille de bedste trivsels – og læringsbetingelser for ALLE børn.**

Det betyder, at vi sammen evaluerer det pædagogiske arbejde på en måde, så læring (viden) drives ud af det konkrete arbejde med henblik på at udvikle os og dygtiggøre os gennem evalueringen.

Vi forventer at se følgende mål realiseret for vores kommunale institutioner inden foråret 2024.

- Tilsynsdesignet "Tilsyn gennem udvikling" er etableret
- Hjernen & Hjertet anvendes som redskab og understøttelse til evalueringsprocesserne. Som minimum anvendes modulerne "Tilsyn", "TOPI" og "Sprogvurdering" i Hjernen & Hjertet.
- Pædagogiske møder imellem medarbejder, netværksmøder med Trivsel og Læring, udviklingssamtaler, fælles pædagogiske møder, dialogmøderne mv. har bl.a. sit afsæt i data produceret gennem overstående strukturer og metoder.

Når overstående mål er nået, vil det være muligt at trække data fra Hjernen & Hjertet, som kan udsige noget om dagtilbuddets resultater af det pædagogiske arbejde i institutionerne. På nuværende tidspunkt forligger der ikke segregeret data på dagtilbudsområdet. Dog har nogle institutioner resultater fra sprogtest og evt. trivselsmålinger fra INFOBA.

## *Sprogresultater indhentet fra Hjernen & Hjertet*

I Skovbørnehaven er der, som tidligere nævnt lavet sprogvurderinger i forhold de børn, hvor der er anledning til nysgerighed. Da vurderingerne ikke er kontinuerlige, kan de ikke bruges til at udsige noget om resultatkvaliteten.

---

<sup>1</sup> I forståelsen af en formativ evalueringskultur og ikke alene en summativ evalueringskultur. Det betyder, at evalueringen er en løbende proces, hvor det pædagogiske arbejde følges tæt for hele tiden at undersøge og justere, så læringsmiljøerne understøtter ALLE børns mulighed for deltagelse – dvs. trivsel og læring.



### *Trivselsmålinger Indhentet fra INFOBA/Hjernen & Hjertet*

Personalet fra institutionen har for nyligt været på kursus i at anvende trivselsvurderingssystemet TOPI i Hjernen og Hjertet. Personalet finder systemet meningsfuldt og brugbart, og er gået gang med at anvende det. Dog er det endnu så nyt, men det forventes at være i anvendelse inden næste tilsynsperiode.

### *Institutionens egen data*

Ingen

## Udvalgte udviklingspunkter

På baggrund af praksisbeskrivelsen og vurderingen af kvaliteten i Skovbørnehaven blev det på udviklingsmødet d.3.10.22 2022 arbejdet med teamet "Det gode læringsmiljø". På baggrund heraf er følgende udviklingspunkter rammesat:

- Vi vil sætte fokus på, hvordan vi bevæger os fra at være en skovbørnehave til at være en naturbørnehave.
- Vi vil arbejde med etablering af udemiljøer med fokus på understøttelse af læreplanstemaerne. Bl.a. i den sammen vil vi bruge evalueringstrekanten, som afsæt for vores arbejde